

29. august 2019

Sagsbehandler:

Marie Herborn

Email: mherb@ishoj.dk

Heidi Rostholm Knudsen

Email: hekro@ishoj.dk

Ændret praksis vedrørende overgang fra børnelåner til voksenlåner

Kulturium Bibliotek ændrer på baggrund af nye teknologiske muligheder, praksis på andre forvaltningsområder, og ikke mindst retten til privatliv for unge, at ændre procedure for oprettelse unge lånere fra 15. år. Afledt heraf ændres praksis for hvor biblioteket lægger skellet mellem børn og voksne i forhold til gebyrer.

1. At ændre procedure for oprettelse for unge fra 15 år., så de selv opretter sig uden underskrift fra forældre og via NemID eller personligt fremmøde.

Alle skal i dag, som del af digitaliseringsindsatsen og kommunikationen med det offentlige, fra den dag de fylder 15 år, have NemID og en e-boks. Samtidig får de unge en række personlige rettigheder i forhold til andre offentlige velfærdstilbud, uafhængig af forældres tilladelse.

Ændringen betyder at den unge fremover vil få opkrævet mellemværende i deres egen E-boks, ligesom det er tilfældet med øvrige breve fra det offentlige. Dette dels for at kunne gvinrealisere muligheder med digitalisering og at udnytte bibliotekssystemet optimalt, men også for at give unge fra 15 år, de øgede rettigheder de har i det offentlige fra de fylder 15 år, samt deres ret til et privatliv. Unge mellem 15 og 18 kan i dag ikke selv oprette sig via NemID, da vi kræver underskrift fra en forældre/værg. De kan derfor blive frataget retten til at låne og til privatliv i forhold til de emner de søger viden om på biblioteket. Det kan f.eks. være homoseksualitet, religion eller andre personlige emner.

Praksis har hidtil været at unge helt op til 18 år, får tilsendt korrespondancer fra Kulturium Bibliotek til deres forældre/værges E-boks, herunder også oplysninger om hvad de har lånt på biblioteket. Dette er ikke i overensstemmelse med øvrig praksis fra det offentlige. KULTURIUM Bibliotek vil fremadrettet derfor sende evt. opkrævninger, rykkere og hjemkomstnotifikationer til den unges E-boks.

Formålet med at blive oprettet som bruger på et bibliotek, er at få den frie og lige adgang til information og viden. Formålet med at blive oprettet på et bibliotek, er derimod ikke at indgå en økonomisk forpligtende aftale som f.eks. et banklån (hvor unge under 18 år, skal have samtykke fra forældre). Gebyrer på biblioteket kan ikke betegnes som en økonomisk aftale, på lige fod som et banklån, da hensigten med at benytte biblioteket ikke er gebyret i sig selv, men adgang til materialerne. Bibliotekernes gebyrer er adfærdsregulerende gebyrer og må betegnes på linje med andre gebyrer og hæftgebøder. Der findes flere eksempler i lovgivning og domme på at forældre ikke hæfter for bøder og gebyrer for børn generelt. Mindreåriges erstatninger f.eks. hvis de ødelægger noget eller gør skade på andre, vil altid være forældres/værges ansvar, også uden underskrift på en blanket. Gebyrer kan man opkræve når der er oplyst om det på forhånd, og børn hæfter i princippet selv for bøder og gebyrer, ligesom voksne gør.

2. At ændre alder for hvornår børnelånere overgår til voksenlånere fra 14 til 15.

Praksis i dag er at man overgår fra børnegebyr til voksegebyr når man fylder 14 år. Det logiske i modsætning hertil, er at man er børnelåner indtil man betragtes som voksen og ansvarlig. Derfor vil biblioteket samtidig med ændring af procedure for oprettelse og korrespondance til unge fra 15 år også ændre praksis for gebyrtaksterne, så man er børnelåner frem til man er 15 år. Såfremt det ikke politisk kan godkendes at ændre punkt 1, bør gebyrtaksten for børn ændres til at gælde helt til den unge er 18 år. Da der ellers er et misforhold mellem praksis og alder.

Konsekvenser af ændret praksis

Fremover vil unge fra 15 år kunne oprette sig i bibliotekssystemet uden samtykke fra forældre/værg. Samtidig vil børnetaksten bliver gældende frem til barnet fylder 15 år, herefter gælder voksentakst. Det vurderes at ændringerne samlet set styrker bibliotekstilbuddet for unge og smidiggøre samarbejdet med f.eks. udskolingen og ungdomsuddannelser.

Betydningen af ovenstående kan være et mindre tab af gebyrindtægt, da gebyrer for børnelånere vil gælde et år længere. Det vurderes at være minimalt, og et evt. tab vil findes indenfor egen budgetramme. Lånere på 14 år udgør ca. 2% af de samlede registrerede lånere.

Reglement

Som følge af ændringen tilpasses reglement med de ændrede aldersgrænser. Ændret reglement er vedhæftet dagsordnen.